

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ
В ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я»: РЕАЛІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ»
5 – 6 листопада 2024 р.

Житомир

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ
В ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я»: РЕАЛІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ»
5 – 6 листопада 2024 р.**

Житомир – 2024

Матеріали всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Єдине здоров'я»: реалії і перспективи», 5 – 6 листопада 2024 року. Житомир: Поліський національний університет, 2024. 236 с.

Редакційна колегія:

Соколюк В.М., відповідальний редактор, д.вет.н, професор

Сокульський І.М., заст. відп. редактора, к.вет.наук, доцент

Хоменко З.В., к.вет.наук, доцент

Колеснік Н.Л., к.вет.наук, доцент

Лігоміна І.П., відповідальний секретар, к.вет.наук, доцент

Рецензенти:

Галатюк О.Є., д.вет.н, професор, завідувач кафедри мікробіології, фармакології та ветеринарної епідеміології Поліського національного університету

Савчук І.М., д.с.-г.н., старший науковий співробітник, заступник директора з наукової діяльності Інституту сільського господарства

Рекомендовано до друку:

Науково-технічною радою Науково-інноваційного інституту тваринництва та ветеринарії (протокол № 3 від 25 листопада 2024 р.)

Вченої радою Поліського національного університету (протокол № 4 від 27 листопада 2024 р.)

У збірник увійшли тези доповідей всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Єдине здоров'я»: реалії і перспективи». Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, докторантів, студентів та практичних фахівців.

Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

СЕКЦІЯ 5

ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ЕПІЗООТИЧНОГО МОНІТОРИНГУ, ДІАГНОСТИЧНІ МЕТОДИ ТА ПІДХОДИ ДО ПРОФІЛАКТИКИ ЗАРАЗНИХ ХВОРОБ ТВАРИН У СУЧАСНИХ УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН

ЕПІЗООТИЧНА СИТУАЦІЯ ЩОДО ІНВАЗІЇ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ НА ВІДГОДІВЛІ

Антіпов А.А. – к.вет.н., доцент

Гончаренко В.П. – к.вет.н., доцент

Джміль В.І. – к.вет.н., доцент

Білоцерківський національний аграрний університет,
м. Біла Церква

Актуальність проблеми. Скотарство – одна із галузей аграрного сектору, яка забезпечує надходження на ринок таких важливих продуктів харчування, як м'ясо і молоко. Харчові продукти з яловичини відзначаються добрими смаковими якостями і зазвичай користуються великим попитом серед населення. Люди в своєму раціоні цими продуктами забезпечують 50% від загальної потреби білку тваринного походження. Тварини є джерелом одержання побічних продуктів, які переробляються і використовуються у різних галузях промисловості (Антіпов та ін., 2022).

Актуальною проблемою цієї галузі тваринництва є інвазійні хвороби, які перешкоджають ефективному виробництву та завдають економічні збитки. Субклінічний перебіг паразитарних захворювань сприяють широкому поширенню цих захворювань і затрудняють ранню діагностику цих захворювань (Погорілий, 2009; Антіпов та ін., 2022).

Мета роботи. Вивчити епізоотичну ситуацію щодо інвазії великої рогатої худоби на відгодівлі у сільськогосподарському товаристві з обмеженою відповідальністю „Ратнівський аграрій” Волинської області.

Матеріал і методи роботи. Розповсюдження паразитозів великої рогатої худоби спостерігали на тваринах поліської м'ясної породи різних статевозрілих та виробничих груп, яка знаходиться на безприв'язному утриманні з використанням власновирощених екологічно чистих кормів без застосування в раціоні стимуляторів росту та інших неорганічних елементів.

Для досліджень вранці було відібрано 58 проб фекалій, з них 19 – від корів, які знаходились на пасовищі; 19 проб фекалій від телят

віком від 4 до 5 місячного віку, які також знаходились на пасовищі і 20 – від телят від 6 до 7 місячного віку. Проби фекалій відбирали у поліетиленові пакети, які відповідно пронумерували. Дослідження проводили комбінованим методом стандартизованим Г.О. Котельниковим та В.М. Хреновим з використанням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри.

За проведених досліджень враховували „Загальні етичні принципи експериментів на тваринах”, схвалених на Національному конгресі з біоетики (Резников, 2003) із дотриманням міжнародних вимог Європейської конвенції „Про захист хребетних тварин, що використовуються для дослідних та інших наукових цілей” (Страсбург, 1986).

Результати дослідження. Проведеними гельмінтооовоскопічними дослідженнями нами встановлено широке розповсюдження паразитозів шлунково-кишкового каналу. Із 58 обстежених тварин інвазією було вражено 51 голова. Екстенсивність інвазії становила 87,93%, вільних від паразитозів – 7 голів, що складало 12,07%.

У пробах від хворих тварин були виявлені незрілі яйця сірого кольору з гладенькою оболонкою, овально-видовженої форми та ооцисти. Ці морфологічні особливості характерні для яєць стронгілідного типу і належали типу *Strongylida*. Також, виявляли яйця коричневого кольору, бочкоподібної форми, із пробочками на полюсах, розміром $0,073 - 0,078 \times 0,035 - 0,037$ мм, зазначимо, що це були яйця трихурисів (*Trichuris bovis*) і вони належать до ряду *Trichurida*. Крім яєць гельмінтів також знаходили ооцисти найпростіших, які належали до ряду *Coccidiida*.

Отже, у великої рогатої худоби, які знаходились на відгодівлі було встановлено паразитування нематод, які належать до двох рядів, а саме: *Strongylida* та *Trichurida*, а також ооцисти найпростіших, які належали до ряду *Coccidiida*.

Нами було встановлено, що частіше реєстрували у великої рогатої худоби господарства збудників стронгіліатозів травного тракту (60,76%), дещо меншою мірою – збудників найпростіших (еймеріоз) (32,91%) і найменшою нами було зареєстровано ураженість тварин трихурисами (6,33%).

Проведені гельмінтоовоскопічні дослідження показали, що інвазії шлунково-кишкового каналу великої рогатої худоби в умовах господарства перебігали як у складі мікстінвазій (47,06%), так і у вигляді моноінвазії (52,94%), (табл. 1).

Таблиця 1

Паразитози травного тракту великої рогатої худоби

Асоціація паразитів	Кількість уражених тварин, гол.	В процентах до уражених тварин
Моноінвазія	27	52,94
Мікстінвазія	24	47,06
Всього	51	100

Нашими дослідженнями було доведено, що серед моноінвазій в умовах СТОВ „Ратнінський аграрій” велика рогата худоба більшою мірою була уражена збудниками стронгілідозів травного тракту і становила 85,19 % (табл. 2).

Таблиця 2

Паразитози травного тракту у складі моноінвазій

Види паразитів	Кількість уражених тварин, голів	В процентах до уражених тварин
Стронгіляти (Стр.).	23	85,19
Трихуриси (Трих.).	—	—
Еймерії (Е).	4	14,81
Всього уражено тварин, голів	27	100

В той же час меншою мірою у тварин реєстрували найпростіших, а саме еймерій і зараженість становила 14,81%.

Слід зазначити, що у тварин також реєстрували і асоційований перебіг паразитозів травного тракту. Зокрема, дво- і трикомпонентні мікстінвазії спостерігали у 87,5 та 12,5% відповідно.

Отже, отримані в дослідях дані мають важливе теоретичне й практичне значення за планування та проведення заходів із контролювання і профілактики паразитозів травного тракту великої рогатої худоби.

Висновки. Встановлено, що велика рогата худоба уражена збудниками нематодозів травного тракту, що належать до 2 рядів, а саме Strongylida та Trichurida, а також ооцистами найпростіших, які належать до ряду Coccidiida.

За результатами проведених копроовоскопічних досліджень встановлено, що паразитози травного тракту великої рогатої худоби є розповсюдженими інвазіями у тварин. Так, із 58 досліджених тварин, паразитогами було уражено 51 голова (ЕІ становила 87,93%). Тварин вільних від паразитозів було тільки 7 голів, що становило 12,07%.

Паразитози травного тракту великої рогатої худоби часто перебігають як у складі моноінвазії (52,94%) так і у вигляді мікстінвазій (52,94%).

Серед моноінвазій в умовах господарства тварини більшою мірою уражені збудниками стронгілідозів травного тракту – 85,19%, значно менше реєстрували найпростіших (еймерій) (14,81%). Асоційований перебіг дво- і трикомпонентних мікстінвазій діагностували в 87,5 і 12,5% відповідно.

ОТРИМАННЯ ІМУННИХ СИРОВАТОК ДО АНТИГЕНІВ β -ГЕМОЛІТИЧНОГО ШТАМУ *ESCHERICHIA COLI* МЕТОЮ ВИГОТОВЛЕННЯ МІЧЕНИХ ЕШЕРИХІОЗНИХ ДІАГНОСТИКУМІВ

Бойко П.К. – д.вет.н., професор

Поручинський Б.А. – аспірант

Волинський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк

Актуальність проблеми. Ешерихіози у дітей до 2 років найчастіше спричиняють β -гемолітичні кишкові палички та ешерихії, які виділяють токсин Шига (ШТКП). У деяких осіб, небезпечний для життя гемолітичний уремічний синдром (ГУС) (Гаврилюк та ін.,

16	Назаренко С.М. СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПРОФІЛАКТИКИ МАСТИТІВ У КОРІВ	164
17	Хоменко З.В., Рафальська Є.П. ПСИХОЛОГІЧНА ТА ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ВІЙСЬКОВИХ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ІПОТЕРАПІЇ	168
18	Яремчук В.Ю., Слівінська Л.Г., Щербатий А.Р., Зінко Г.О. МЕТАБОЛІЧНИЙ ПРОФІЛЬ КРОВІ КУРЕЙ-НЕСУЧОК КРОСУ ЛОМАН БРАУН В УМОВАХ ГОСПОДАРСТВА	172
СЕКЦІЯ 5		
ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ЕПІЗООТИЧНОГО МОНІТОРИНГУ, ДІАГНОСТИЧНІ МЕТОДИ ТА ПІДХОДИ ДО ПРОФІЛАКТИКИ ЗАРАЗНИХ ХВОРОБ ТВАРИН У СУЧАСНИХ УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН		175
1	Антіпов А.А., Гончаренко В.П., Джміль В.І. ЕПІЗООТИЧНА СИТУАЦІЯ ЩОДО ІНВАЗІЇ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ НА ВІДГОДІВЛІ	176
2	Бойко П.К., Поручинський Б.А. ОТРИМАННЯ ІМУННИХ СИРОВАТОК ДО АНТИГЕНІВ β-ГЕМОЛІТИЧНОГО ШТАМУ <i>ESCHERICHIA COLI</i> З МЕТОЮ ВИГОТОВЛЕННЯ МІЧЕНИХ ЕШЕРІХІОЗНИХ ДІАГНОСТИКУМІВ	179
3	Галатюк О.Є., Гуральська С.В., Застулка М.В., Березовський А.В. ЛІКУВАННЯ БДЖОЛИНИХ СІМЕЙ ЗА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ	182
4	Горюк Ю.В. СИНЕРГІЧНА ДІЯ SAVB14 У ПОЄДНАННІ З АНТИБІОТИКАМИ ЩОДО <i>STAPHYLOCOCCUS AUREUS</i> VARIANT BOVIS	184
5	Гуральська С.В., Вовк М.В., Мойсєєва А.С. ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ ДЕМОДЕКОЗУ У ДРІБНИХ ДОМАШНІХ ТВАРИН	185

Наукове видання

**ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ
«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я»: РЕАЛІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ»
(5 – 6 листопада 2024 року)**

**Макетування збірника
Сокульський І.М.**

**Підписано до друку 27.11.2024
Гарнітура Times New Roman
Наклад 100 прим. Ум. друк. арк. 10,6**

**Видавництво:
Поліський національний університет,
бульвар Старий, 7,
м. Житомир, 10008**